

Zeman vůbec není poraženým

Jan
Šmíd

“

Proti Hradu budou stát nejednotné (a navzájem rozhádané) strany. Kdo doufá, že tomu bude jinak, nechť se zkusí ohlédnout do naší minulosti.

Když zemanovce postihl volební debakl, muselo to být pro Miloše Zemana těžké. Ztratil trojského koně, kterým by mohl ovlivňovat téměř každou myslitelnou vládní koalici.

O dalšího koně přišel ve chvíli, kdy se jeho spojencům v ČSSD nepodařilo zařídit odstoupení Bohuslava Sobotky. Naopak, Sobotka je zahnal do defenzivy.

Znamená to snad, že Miloši Zemanovi se hroutí sen o jeho aktivistickém výkonu úřadu prezidenta? Ne tak úplně, a možná vůbec.

Strana zemanovců ve sněmovně by byla třešničkou na dortu Zemanova vlivu na vládní politiku, ale určitě ne jedinou či snad poslední šancí. Miloš Zeman se nespolehal jen na ni, a vybudoval si přímo v budoucí hlavní vládní straně své křídlo silné tak, že ihned po volbách dokázalo zacloumat s křeslem samotného předsedy. Nyní o něj tak úplně nepřichází. Sociální demokracie je demokratická strana, a mediálně vděčnému pojmu „čistka“ nebude odpovídat žádná fyzická likvidace stoupenců současného prezidenta. Někteří odejdou z funkcí, jiní ne, ale nejspíše všichni ve straně zůstanou a budou se moci kdykoliv zaktivizovat – třeba na Zemanův podnět. I kdyby však odešli (čistě hypoteticky), pokud si Miloš Zeman již jednou dokázal v ČSSD vybudovat „své“ silné křídlo, dokázal by to nejspíše znovu.

Proti Hradu budou stát nejednotné (a navzájem rozhádané) strany. Kdo doufá, že tomu bude jinak, nechť se zkusí ohlédnout do naší minulosti. Obdobně i jinde platí, že rozhádané strany rozesmějí toho

prvního vpředu, který s nimi a jejich spory může úspěšně manévrovat ve svůj prospěch. A Miloš Zeman se chce smát. Politika jej baví, umí v ní obratně manévrovat a i jeho zdánlivě prvoplánová neomalenost může zakrývat promyšlenou taktiku.

Pod Hradem se naopak bude rozkládat pestrobarevná sněmovna, jejíž barvy ale nebudou jen ostře oddělené, neboť u nových stran mohou být i velmi rozmlžené. Velké množství nováčků v poslaneckých lavicích tak dává prostor pro jejich dodatečné ideové formování. A jak jsme viděli u Zemana, Klause či Masaryka, jejich prezidentskému charismatu mnoho lidí prostě nedokáže odolat.

Zdánlivě optimistické hypotézy o vládních koalicích vyznačující se součty mandátů „hodně přes 100“ nepočítají s faktem, že politika není aritmetika, nýbrž umění. Poslední vládní koalice také začala s neuvěřitelnými 118 mandáty, aby následně sváděla boj o jednoho každého poslance. Z pohledu prezidenta tedy stačí získat v řadách vládní koalice pár klíčových poslanců, a nástroj k ovlivňování vlády je na světě.

Proti jednomu Zemanovi (vnitřně ani ideově nerozpolcenému) bude stát pestrobarevná sněmovna s mnoha ideově zmatenými poslanci ochotnými naslouchat volání Hradu, neschopná sestavit ani stabilní (natožpak akční) vládu. Co to může znamenat? Opakované politické krize. A když se sněmovna nemůže dohodnout, často přichází ke slovu prezident.

■ **Autor přednáší ústavní právo a politologii na UJEP, VŠE a VŠFS.**